

UBND HUYỆN SƠN HÀ
PHÒNG NN&PTNT

BÁO CÁO THAM LUẬN

*Công tác chuyển đổi số trong lĩnh vực nông nghiệp trên
địa bàn huyện Sơn Hà*

Tháng 9 năm 2024

Được sự cho phép của Ban tổ chức Hội nghị, tôi xin thay mặt Phòng Nông nghiệp và PTNT huyện Báo cáo tham luận công tác chuyển đổi số trong lĩnh vực nông nghiệp trên địa bàn huyện và mô hình chuyển đổi số điển hình về sản phẩm nông nghiệp trên sàn thương mại điện tử, cụ thể như sau:

1. Khái quát chung về chuyển đổi số trong sản xuất nông nghiệp

1. Là quá trình thay đổi mô hình sản xuất lấy công nghệ làm nền tảng, ứng dụng công nghệ vào tất cả các hoạt động sản xuất nông nghiệp, tận dụng tối đa các nguyên liệu, phế, phụ phẩm, tái chế chúng thành các sản phẩm, tạo thành cơ chế tuần hoàn trong sản xuất, góp phần bảo vệ môi trường, tạo nên mô hình kinh tế tuần hoàn và sự phát triển bền vững trong tương lai.

2. Có vai trò đặc biệt quan trọng, thúc đẩy phát triển nông nghiệp hàng hóa tập trung, giá trị gia tăng cao và bền vững.

3. Là giải pháp quan trọng giúp người nông dân, doanh nghiệp sản xuất nông sản chất lượng, với chi phí thấp nhất, nhưng đạt lợi nhuận cao nhất.

► Điểm khác biệt cơ bản giữa nông nghiệp số và nông nghiệp truyền thống chính là ở việc áp dụng các công nghệ kỹ thuật số vào toàn bộ hoạt động của ngành, làm thay đổi cách thức quản lý, sản xuất và tiêu thụ sản phẩm từ truyền thống sang hiện đại và thông minh.

➔ *Do đó, đẩy mạnh chuyển đổi số, ứng dụng khoa học - công nghệ vào sản xuất nông nghiệp là một hình thức của sản xuất nông nghiệp bền vững, nên việc gắn kết với kinh tế tuần hoàn có thể mang đến những triển vọng trong việc giảm thiểu ô nhiễm, giảm phát thải khí nhà kính, giảm nguyên vật liệu đầu vào; bảo tồn, tái tạo nguồn tài nguyên thiên nhiên; nâng cao hiệu quả cạnh tranh; tạo các thị trường mới; tạo việc làm và gia tăng giá trị xã hội.*

2. Kết quả thực hiện chuyển đổi số ngành nông nghiệp trên địa bàn huyện thời gian qua

Nhận thức được tầm quan trọng của chuyển đổi số trong nông nghiệp, Chính phủ và các bộ, ngành đã chủ động, quyết liệt thực hiện chuyển đổi số trong ngành nông nghiệp và coi đây là mục tiêu trọng điểm. Điều này được thể hiện thông qua Quyết định số 749/QĐ-TTg ngày 03/6/2020 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt “Chương trình Chuyển đổi số quốc gia đến năm 2025, định hướng đến năm 2030”, Nghị quyết số 06/NQ-HU ngày 10/10/2023 của Ban Thường vụ Huyện ủy, về chuyển đổi số huyện Sơn Hà đến năm 2025, định hướng đến năm 2030.

Về quan điểm chung, xác định nông nghiệp là một trong 8 ngành được ưu tiên chuyển đổi số. Do đó, trong thời gian qua, trên địa bàn huyện triển khai thực hiện chuyển đổi số đối với ngành nông nghiệp, bước đầu đã mang lại những kết quả cụ thể sau:

- 1. Các sản phẩm nông nghiệp từng bước được đưa lên sàn giao dịch thương mại điện tử, được giới thiệu, trao đổi, buôn bán thông qua các trang điện tử như: Zalo, facebook, tiktok,... và trên các sàn thương mại điện tử khác; đặc biệt là các sản phẩm đạt tiêu chuẩn OCOP 3 sao, các sản phẩm nông nghiệp đặc trưng, bản địa của huyện như: Mắm cá niên, thịt heo ky, gà kiến, Khô qua rừng sấy khô, chuỗi hạt rừng sấy khô, ớt xiêm rừng ...

- 2. Đối với lĩnh vực trồng trọt, thời gian qua trên địa bàn huyện đã thực hiện mô hình cải tiến kỹ thuật canh tác lúa nước ở miền núi tại xã Sơn Ba với quy mô 5 ha, năng suất đạt trên 59,7 tạ/ha, tăng 10,5 tạ/ha so với ruộng nông dân ngoài mô hình. Thực hiện các dự án liên kết theo chuỗi giá trị, các mô hình áp dụng quy trình công nghệ tưới tiết kiệm nước tự động, cụ thể 02 dự án trồng cây ăn quả (*bưởi, bưởi xen ổi*) tại các xã: Sơn Cao, Sơn Hải, Sơn Linh, Sơn Giang với diện tích hơn 22 ha. Từng bước hướng đến thực hiện sản xuất theo tiêu chuẩn VIETGAP, đã thực hiện dự án liên kết trồng đậu phụng theo quy trình Vietgap với quy mô 21 ha tại xã Sơn Linh.

- 3. Đối với ngành chăn nuôi: Hiện nay đang triển khai thực hiện dự án chuỗi liên kết chăn nuôi theo hướng an toàn (VIETGAP) tại xã Sơn Kỳ.

3. Khó khăn, thách thức chuyển đổi số trong ngành nông nghiệp

Bên cạnh những kết quả đạt được, công tác chuyển đổi số trong nông nghiệp trên địa bàn huyện vẫn còn nhiều khó khăn, thách thức đó là:

1. Quy mô sản xuất nông nghiệp còn nhỏ và phân tán, việc khai thác đất trong sản xuất nông nghiệp còn chưa thực sự hiệu quả do trình độ cơ giới hóa còn thấp và chưa sử dụng nhiều công nghệ hỗ trợ. Nhận thức và trình độ của nông dân để tham gia chuyển đổi số trong nông nghiệp còn hạn chế. Hầu hết các chủ thể chưa thấy được vai trò, tầm quan trọng cũng như áp lực phải ứng dụng công nghệ số vào sản xuất, kinh doanh nông nghiệp. Điều này gây khó khăn trong việc tiếp cận, cũng như ứng dụng công nghệ số trong ngành nông nghiệp.

2. Hạ tầng công nghệ số còn nhiều hạn chế, chi phí cao, dẫn đến nông sản ở vùng sâu, vùng xa, vùng miền núi khó có thể kết nối trực tiếp với hệ thống thương mại điện tử.

3. Nguồn nhân lực có chuyên môn cao về sản xuất, chế biến nông sản, biết sử dụng, vận hành các thiết bị tự động rất hạn chế, bởi trình độ nhân lực lao động trong lĩnh vực nông nghiệp chủ yếu là nông dân, chưa được đào tạo chuyên môn bài bản. Hầu hết những người nông dân vẫn chưa được đào tạo bài bản về chuyển đổi số, nên việc ứng dụng vẫn còn gặp khó khăn trong các thao tác và đánh giá hiệu quả.

4. Giải pháp thực hiện trong thời gian đến

Từ những hạn chế nêu trên, để giúp người nông dân, các doanh nghiệp, HTX trong huyện có thể tiếp cận và ứng dụng công nghệ số trong sản xuất và tiêu thụ nông sản đạt hiệu quả trong thời gian đến, Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đề xuất một số giải pháp sau:

- **Một là**, tiếp tục tuyên truyền, phổ biến chuyển đổi nhận thức về chuyển đổi số cho cán bộ, công chức, viên chức, các tổ chức kinh tế - xã hội và người dân. Phổ cập kiến thức Chuyển đổi số, kỹ năng số, an toàn trên môi trường mạng cho người dân.
- **Hai là**, thiết lập webiste thương mại điện tử để các doanh nghiệp, hợp tác xã, người dân tham gia cung cấp thông tin, mua bán hàng trên webiste thương mại điện tử và các sàn thương mại điện tử thông dụng; hỗ trợ người dân đưa sản phẩm dịch vụ của mình lên các sàn thương mại điện tử để mỗi một người dân là một doanh nhân.

- **Ba là**, đẩy mạnh tiến độ xây dựng bản đồ nông hóa trong nông nghiệp, xây dựng hệ thống dữ liệu nông nghiệp, bao gồm dữ liệu về đất đai, cây trồng, vật nuôi, vùng canh tác, người sản xuất, lượng nông sản, dịch vụ và số hóa các văn bản hành chính của ngành nông nghiệp. Đồng thời, khuyến khích các cá nhân, doanh nghiệp số hóa quy trình sản xuất, hướng tới tích hợp và minh bạch hóa sản phẩm bằng hệ thống đọc mã QR.

- **Bốn là**, phát triển mô hình kinh tế chia sẻ nhằm khai thác tối ưu hơn nữa tiềm năng, nguồn lực sản xuất - kinh doanh sẵn có của người dân, tổ chức kinh tế của huyện thông qua việc tạo lập công cụ dùng chung trên môi trường số, kết nối đến các sàn thương mại điện tử.

- **Năm là**, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, tăng cường đào tạo cho đội ngũ cán bộ, doanh nghiệp, nhất là cán bộ cấp thôn, xã đặc biệt đối với các cộng tác viên nông nghiệp, nhân viên khuyến nông, vì đây là cánh tay nối dài để đưa ứng dụng chuyển đổi số vào thực tiễn. Tăng cường truyền thông, tổ chức các khóa đào tạo, tập huấn kỹ năng cho nông dân. Đào tạo người dân về việc sử dụng sàn thương mại để quảng bá sản phẩm.
- **Sáu là**: Tiếp tục triển khai thực hiện các dự án liên kết theo chuỗi giá trị trên địa bàn, triển khai áp dụng các giải pháp khoa học, kỹ thuật, hạ tầng chuyển đổi số vào các dự án (*đặc biệt là dự án trồng cây ăn quả*), tiến tới thực hiện đăng ký mã vùng trồng, mã vùng xuất, truy xuất nguồn gốc, lập mã QR Code và hướng đến xuất khẩu ra thị trường quốc tế.

5. Đề xuất, kiến nghị

Để đảm bảo thực hiện công tác chuyển đổi số trong ngành nông nghiệp trên địa bàn huyện. Kính đề nghị cấp trên quan tâm, xem xét hỗ trợ cho huyện trong công tác tập huấn chuyển giao quy trình và triển khai thực hiện mô hình thí điểm chuyển đổi số đối với dự án liên kết cây ăn quả trên địa bàn huyện.

Trên đây là Báo cáo tham luận của phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn huyện về chuyển đổi số trong lĩnh vực nông nghiệp trên địa bàn huyện và mô hình chuyển đổi số điển hình về sản phẩm nông nghiệp trên sàn thương mại điện tử trên địa bàn huyện Sơn Hà

Cuối cùng xin kính chúc quý vị đại biểu sức khỏe, hạnh phúc. Chúc Hội nghị thành công tốt đẹp./.

▶ *XIN CHÂN THÀNH CẢM ƠN*